

ÁRA 300 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 11500 K.
Félévre 5800 K. Negyedévre 3000 K.
Egyes szám ára — — 300 korona.

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 2. szám.

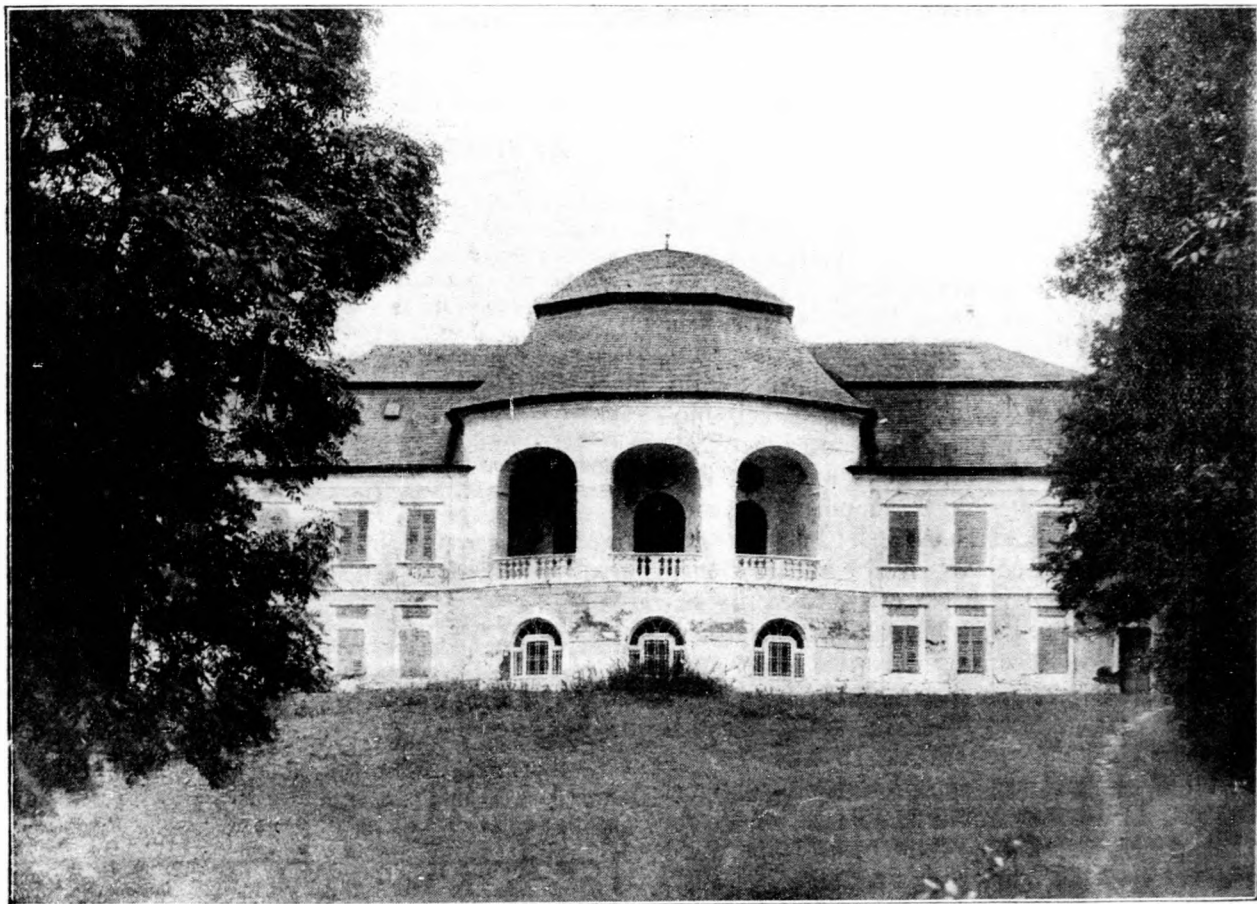
Vasárnap, január 13.

A nagy titok.

(—y.) Semmisen foglalkoztatja közvetlenebbül az emberek érdeklődését, mint az, hogy mi a titka azoknak a sikereknek, amelyeket egyes szerencsések a gazdasági élet terén felmutatnak. Erről a kérdéstről beszélgettem a napokban *K. Gy.* gazda-

barátommal. Szerencsés embernek mondják ezt a barátomat. Terméseredményei mindig kitűnőek, vállalkozásai mindig sikerülnek s amihez hozzányúl, az arannyá válik. Tréfásan kérdeztem tőle, mondaná meg, hogyan csinálja ezt. Amit válaszolt, az olyan tanulságos, hogy továbbadom.

A gazdálkodás is — úgymond az én kitűnő

Bethlen István gróf miniszterelnök erdélyi kastélya.

A kastély a miniszterelnök mezősámsondi birtokán (Maros-Torda vármegye) fekszik, melytől a románok megfosztották.

gazdabarátom — mint minden más foglalkozás, csupa apró dolgokból van összetéve. Apró napi feladatok sorozatából. Hanem ezeket az apró dolgokat alaposan és lelkiismeretesen kell végezni. Ime: ez a titka a sikernek.

A gazdálkodásnak megvannak az ismert szabályai. Ezeknek megtanulása nem boszorkányság. Senki sem akad fenn azért, mert ne tudná, mi a tennivalója, mikor és hogyan kell trágyázni, szántani, vetni, a vetőmagot előkészíteni, meg a többi. Mindez ma már közismeretes mesterség. Csakhogy azért mégsem mindenki egyformán űzi a mesterségét, mert az egyik jobban utána néz a munkának, mint a másik, és ez dönti el az eredményt. Minden a munka végrehajtásától függ.

Én mindenütt ott vagyok. Semmiféle mezei munka meg nem történhetik személyes részvétele nélkül. Az én földemen egyetlen gondtalanul húzott barázda nincs; minden talpalatnyi térnek kitünő munkát kell kapnia, mert minden talpalatnyi téren jó termést akarok és magamat csalom meg, ha a földnek csak egyetlen porcikáját is elhanyagolom. A vetésnél utána nézek, hogy a szem magházba jusson és olyan körülmények között kerüljön a földbe, amelyek a mag kikelésének előfeltételeit biztosítják. Egyetlen szemnek sem szabad hibásnak lennie, minden utolsó szemnek a maga kijelölt helyére kell jutnia, erre olyan nagy gondot vetek, mintha ettől függne egész boldogulásom. Ez a tökéletes és pontos munka mérhetetlen előnyt juttat nekem, szemben azokkal, akik kevesebb gondossággal dolgoznak.

Nagy elemi csapásoktól eltekintve, nekem még mindig kitünő termésem volt. A föld sohasem csal meg. Csakhogy a földet ismerni kell. Szinte együtt kell érezni a fejlődő növényekkel, szüntelenül rajtuk tartva a szemünket, mintha családunk tagjai volnának. És együtt kell mozogni a munkásokkal, percnyi pontossággal. Nálam a munkásnak jó keresete van, de az időpocsékolást nem ismerjük. Laza ellenőrzés mellett egyetlen százholdas táblánál húsz-harminc munkanap is könnyen veszendőbe mehet s még nagyobb pazarlással járhat a célszerűtlen munka-beosztás. Én a munkaerő gazdaságos kihasználásával évente óriási értéket takarítok meg, amit sok más gazda elveszít. De az aztán igaz, hogy nincs a gazdaságomban olyan mozdulat, amelyen szüntelenül rajta ne legyen a szemem.

Hidd el, ezek az aprólékoságok döntik el a sikert. Ostobaság konjunkturáról, szerencsés véletlenségekről beszélni. Ezek csak olykor, rövid időre adódnak. A siker igazi titka mindig a lelkiismeretesség és a szorgalom. Ez volt a tudományuk a híres és bámult gazdáknak mindenkoron s ez volt a főboszorkányságuk a németeknek is,

nem pedig a csapadék. Legjobb csapadék a szorgalom verejtéke.

Ezeket mondotta a barátom. És én az emberi foglalkozás bármely terére vonatkoztassam is szavait, úgy érzem, hogy világosabb és egyszerűbb igazságot még nem hallottam.

Budapest, január 12.

A börze feje fáj nekik. Mikor a börzén viharosan ugrott föl napról-napra az értékpapírok ára és ezzel milliós nyereségeket ért el a spekulánsok, minden újság a pénzügyminisztert támadta, miért nem állja útját a nagy börzejátéknak. A szélsőséges lapok Kálly fejét követelték a «hossz» miatt (így hívják az áremelkedést). Mivel pedig az őrült börzei áremelkedések rontották a korona állását, minden jó magyar ember bosszankodva nézte a börzianerek viharos hosszspekulációit. Csakugyan úgy volt, hogy minden viharos papíráremelkedés után a korona esése következett. Ez pedig drágasági hullámot okozott. A dolgozó polgárok milliói szenvedték meg a börzianerek dárídóját. De amennyire megértették az újságok kifogásait a viharos börzei «hossz» ellen, annyira csodálkoztunk azon, hogy hetek óta ugyanazok a lapok megint a pénzügyminisztert támadják, miért esnek a papírok, szóval miért nincs hossz. Hát most meg az a bajuk, hogy a börzén nem lehet nyerni?! Bocsnaitot kérünk, de itt nagyon kilóg a lóláb. Úgy látszik, hogy mindig az kurjongat, akinek a háza ég. Nyilván úgy lesz az, hogy azok a tisztelt urak, akik tele torokkal szidták népgyűlöletesen és újságokban a börzei sibereket, maguk is érdekelve vannak a börzén. Másként igazán nem lehet megérteni, hogy most meg azért türelmetlenkednek, miért nem emelkedik a részvények ára.

Az ártatlan bárányok. Senki nem itélte el oly erősen a bombavető gonosz-üvöltel, mint mi, akik se jobbra, se balra nem kacsintunk, mikor a felforgatók ellen küzdünk. De azon már fel kell habo-rodnunk, mikor olyan politikai pártok szörnyű tördnek legjobban azon, hogy kézigránátos és véletlen egy katonaruhás merénylőt jog el a csendőrség. A szociáldemokrata és októbrista politikusok olyan gezereszt csináltak a bűncelekményből, mintha bizony azt hatóság követte volna el s a kisgazda- és földművespárt és a Bethlen-kormány kivégzését követelték miatta. Ugyan, ugyan, jó urak! De rövid is a kis memóriájuk! Hát nem emlékeznek már rá, hogy az összeesküvéseket a «nemzeti» tanácsban egyesült szociáldemokrata és radikális urak kezdték. Arra sem emlékeznek, hogy Tisza István meggyilkolásán kezdve a gyilkos terroret és a kézigránátos rémuralmat a «dicsőséges» szocialista kormányzás honosította meg ebben az országban?! Vagy azt is elfelejtették, hogy az ő uralmuk idején maguk a hatósági közegek voltak a gyilkosok «terrorfiúk» címmel ékesítve?! Internálás! Hit nem a szocialista kormány kezdte meg az internálásokat?! S most mégis ök üvöllenek arra a pártra és a kormányra, mely vasszigorral üldözi az ő uralmuk bűnös maradványait?!

Aki nem lelketlen hústömeg, nem hülye, annak a számára a semmivézés, a dologtalanság a legnagyobb szerencsétlenség. Széchenyi.

240 milliós

ingatlan vagyonnal szabadon rendelkező 40–50 közötti gyermektelen özvegy úrnő jó megjelenésű, jólélt keresi há-asság céljából. Csak fényes, «**Boldog**» jellegűre a kiadó-pontos címmel ellátott ajánlatokat kér hivatalba.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága a mult héten ülést tartott és a külföldi kölcsönnel összefüggő kérdéseket vitatta meg. Az elhangzott felszólalásokra Kúllay Tibor pénzügyminiszter kimerítően válaszolt és hangsúlyozta, hogy a *külföldi kölcsön ügye jóformán teljesen kijárt utakon bonyolódik le*. Őt félesztendő költséget fog kidolgozni és hogy a mutatózó hiányt eltüntesse, szükség van a külföldi kölcsönre. Az ország pénzügyi helyzetét tehát a kölcsön előtt kell még rendezni annyira, hogy a *bankpés megállítható legyen és a jegybank felállíttassék*. Ennek megtörténte után két-három hónap fog beletelni, mint átmeneti idő. Erre az időre is gondoskodni kell a hiány fedezéséről.

A közvéleményben riasztó hírek keringenek a *kényszer-kölcsönről*. Magyarországon félnek a normális pénzügyi viszonyoktól és az állandó értékű koronától, holott Ausztriában ezt óhajtvá várták. *Ismét olyan időnek kell elkövetkezniök, hogy keserves munkával megéljenek az emberek.*

Az egész pénzügyi akció a pénzügyek orvoslására irányul, tehát csak természetes, hogy ennek

Jótevény hatása a legközvetlenebb jövőben a tőzsdén is mutatkozni fog.

A külföldi tőke jelenkezése már eddig is észlelhető volt és rendkívül jelentős kilátásaink vannak *különösen az angol tőke beáramlására*. Alapos kilátásunk van arra, hogy a *közeljövőben a tőzsdén már jelentékeny részben a régi arfolyamokat visszontáthatjuk*. Ehhez azonban hidegvér és mosolygó arc kell. A külföldi kölcsön folyósításáig terjedő átmeneti időszakban, amely körülbelül *három hónapig* fog tartani, gondoskodni kell a hiány fedezéséről és ez nagyrésben

belföldi kölcsön

útján történik. A belföldi kölcsön eszközei és módjai tekintetében a *kormány semmiféle olyan erőszakos intézkedéseket, mint amilyeneknek gyakran híre szokott terjedni, nem tervez.*

Sem betétek lefoglalására, sem más hasonló egyéb intézkedésre nem gondol.

Lehet szó valami olyanféle eljárásról, amit Ausztriában követtek el, amelyet *adóalapon* állapítottak meg, azonban ő ezt is lehetőleg kerülni kívánja, ha más megfelelő módon lehet a mindenképpen szükséges összegek előteremtéséről gondoskodni.

Hangsúlyozza, hogy a *kormány még nem foglalt ezeknek a részleteiben sem állást.*

A pénz értékének állandósulásával — mondotta továbbá a pénzügyminiszter — *egyes, különösen mezőgazdasági cikkek ára emelkedni fog állandó pénzérték mellett*, mivel ezek a cikkek nem érték el a világgiazi árakat. Más, különösen *egyes ipari cikkeknel azonban ármérséklésre lehet számítani* akkor, ha az eddigi kivitel és bevitel rendszabályok fokozatosan megszüntetik. Rámutatott arra is, hogy a koronának zürichi 0.03 centimes szerinti jegyzését a gazdasági élet mellőzi és *mindenké 0.018-as és 0.0175-ös értékkel számol*, amely a valóságban kifejlődött hónapokkal ezelőtt és azóta állandónak mutatkozik. Erre a számításra és koronaértékre rendezkedett be minden vállalkozó. Mindenkor az volt a véleménye, hogy a *korona értékét állandósítani kell* és nem emelni, mert ez gazdasági bajokat eredményezne. A *Devizaközpontot megszüntetni* és általában a gazdasági életet a béklyoktól megszabadítani akarja.

*

Bethlen István gróf miniszterelnök kétszakaszos törvényjavaslatot nyújtott be a robbantószerkez és robbantóanyagok (bomba, kézigránát, pokolgép stb.) előállításával, tartásával és használatával elkövetett bűncselekményekről. A javaslat értelmében ennek a bűncselekménynek az elkövetőt *öt évig terjedhető börtönnel* kell sújtani. Ha ahhoz más büntetett elkövetésére irányuló szövetség is járul, a büntetés

öt évig terjedhető fegyház. Aki robbantószerrel vagy anyaggal büntetett kísérelt meg, *tíz évig terjedhető fegyházzal* büntetendő, ha pedig a büntetett végrehajtotta, büntetése *életfogytig tartó fegyház*. A második szakasz pedig a robbantószerkez és anyagok tulajdonosát kötelezi, hogy a törvény életbeléptetésétől számított *nyolc napon belül a robbantószerkez jelenték be a rendőrhatalóságnál* és a hatóság fölhívására szolgáltassák be.

Nagy Emil igazságügyminiszter a javaslat benyújtásával intézkedett, hogy

a statáriumot a bombamerényletekre is kiterjesszék.

Ez a rendelet a hivatalos lapban megjelent és életbelépett.

A Bethlen grófok családi sírboltja Mezősámszondon. Csupán ezt hagyták meg a románok a miniszterelnök tulajdonában.

+MEZŐGAZDASÁG+

Minden gazda udvarán rendes trágyatelep legyen!

II.

Irta: Bittera Miklós dr.

A trágyalékútnak elegendő nagygnak kell lenni ahhoz, hogy az összegyűlt összes trágyalé még nagy esőzések után is elférjen benne. A trágyalékútba torkol az istállón végighúzódó trágyalécsatorna is és ezen át odakerül az állatok híg ürülékének az a része, amelyet az alom fel nem szivott. Ez a trágyalé (vizelet) egyik alkotórésze. A másik az a víz, amely eső és hóle alakján a trágya felületére kerül, azon átszivárog és eközben kioldja annak legbecesebb (legkönnyebben oldható) alkotórészeit. A trágyalé tehát igen

értékes, de mert a sok növényi táplálóanyagot könnyen oldható, bomlékony alakban tartalmazza, azok belőle hamar el is vesznek. Meg kell tehát akadályozni a trágyalé elfolyását, annak elszívárgását, de bomlását is. Ezt úgy érhetjük el, ha *legendő nagy, vízhatlan* trágyalékutat készítenek és azt jól záró fedővel látjuk el.

A trágyalékutat lehetőleg mindig betonoztassuk (cemen-
teztessük) ki és csak szükségből elégedjünk meg a kifalazással, akkor is rakjuk a téglát cementbe. Amíg a szalmastrágya kezelésére szolgáló trágyatelep készítésénél még elég megfelelőnek mondtam az agyagdöngöletes fenék készítését, addig ezt a trágyalékútnál határozottan mellőzendőnek tartom, mert akármilyen jó agyagból, kifogástalanul lesúlykolva készítem is el a döngöletet, az sohasem fogja teljesen megakadályozhatni a trágyalé elszívárgását.

A *telep oldalai* ne legyenek egészen függőlegesek, hanem kissé menetelesek. Függőleges oldalú telep szélein a trágyát sohasem lehet tökéletesen letiporni. Oda mindig befér a levegő, ez pedig a trágyakezelés legnagyobb veszedelme.

A telep oldalait is ki kell rakni, de a vízhatlanság nem annyira fontos, mint a telep fenekénél, mert a trágyalé lefelé (és nem az oldalak irányába) huzódik. Legjobb erre a célra is a betonozás, megfelel a téglá (akár eltöredezett, darabtégla), de kifogástalanul el lehet készíteni (és ahol bővíben van, olcsón) termésköböl is. A falakat, még ha a telep fenekét egy méter mélyre ástuk is ki, a föld felszíne fölé 1/2 méterre még fel kell emelni. Ezt a föld fölötti részt jó erősré építsük, hogy a trágya (különösen taposáskor) szét ne nyomja. Ha van terméskő, ebből rakjuk, ha nincs, téglából is lehet. (Fal szélessége egy téglá hossza.)

Korlát. A trágyatelep falába célszerű erős oszlopokat építeni, amelyeket összekötve, korlátot készíthetünk a trágyatelep köré. Az ilyen telepet kifutónak használhatjuk, ahová állatainkat még télen is kizavarjuk minden nap néhány órára. (Ez nemcsak az állatok egészségének használat, hanem a trágya kellő letiprása miatt is fontos.)

A *trágyatelep körül* (lehetőleg) kövezett, vagy kavicsal feltöltött *utat* készítenek, hogy a rakodó szekerek hordáskor fel ne vágják. Jó, ha ez az út a telep falai felé egy kissé emelkedik, hogy az esővíz ne álljon meg rajta és a falhoz ne folyjon. Az úton kívül az esővíz elfogása és elvezetése céljából célszerű egy kis *árkot* húzni (az ebből kikerülő földet a falakhoz vetni).

A *trágyatelep beárnyékolása.* A trágya akkor érik be kifogástalanul, ha az a szárfító napsugaraktól és szélétől meg van védve. Legjobb volna (és ez sem olyan nagy dolog, hogy különösen kis trágyatelepeken a gazda maga meg nem csinálhatná) a trágyatelep fölé egy könnyű tetőt építeni. (A telep négy sarkára egy-egy 2 1/2 méter magas oszlopot állteti, ez tartaná a nád- vagy szalmatetőt.) Az ilyen fedett trágyatelepeknek az a nagy előnyük, hogy eső sem éri a trágyát és nem mossa ki belőle a legkönnyebben oldható növényi táplálóanyagokat. Ilyen telepen kevés trágyalé gyülik össze, de az nagyon értékes lesz, mert csakis az állatok híg ürülete (vizelete) kerül a trágyalékútba.

Ha bármi okból nem csinálhatunk fedett telepet, akkor legalább tegyük meg annyit, hogy fák körülültetésével gondoskodjunk a trágya szükséges beárnyékolásáról. Erre a célra olyan fákat válasszunk, amelyek megtűrnek a talajban az esetleg mégis elszívárgó trágyalévet (nem sülnék ki tőle) és amelyeknek gyökerei nem ágaznak el messze, nem veszélyeztetik a trágyatelep falát. Igen jó erre a célra a kanadai nyárfa.

A baromfiak takarmányozásáról.

Irta: Deák Mihály.

A baromfi tenyésztésével foglalkozók főtörekvése, hogy minél kevesebb költséggel minél nagyobb hasznot érjenek el. Ez könnyen kivihető, ha nem találmra, hanem előre megállapított rendszer szerint okszerűen takarmányozzuk baromfiainkat. Tudvalevő dolog, hogy a baromfi egyike azon háziállatainknak, amely még azokat a takarmányokat

is jól felhasználja, amelyeket különben nem igen tudnánk értékesíteni s igen kevés gondozásért darabonként évi 120—180 darab tojással fizetnek. Megérdemlik tehát baromfiaink, hogy gondosabb ápolásban részesüljenek s ha már csaknem mindig hulladékkal s másod-harmadrendű szemes eleséggel is takarmányozzuk őket, a takarmány összeállítására fordítsunk egy kis figyelmet. Mint minden állat, úgy a baromfi is megunja, ha tápláléka állandóan egyforma. Törekedjünk tehát arra, hogy baromfiaink takarmánya változatos legyen.

A baromfinak életfenntartásához s termelőképességéhez különböző anyagokra van szüksége. Így fehérjére, zsírra, keményítő- és cukortartalmú s végül ásványi tápanyagokra. Az ásványiak közül elsősorban meszre. Ott, ahol a baromfiaknak szabad kifutó áll rendelkezésükre, a takarmányozás nem sok gondot okoz, mivel a baromfiak igen nagy területet bejárhatnak s csekély szemes eleség adagolása mellett megszerzik maguknak a szükséges tápanyagokat. (Zöldség, rovarok, giliszták, gyom- és hulladékmagvak alakjában.) Itt az a legfontosabb feladatunk, hogy a baromfiaknak állandóan friss ivóvíz álljon rendelkezésükre. Célszerű az ivóvízben állandóan rozsás vasat tartani és hogy a vizet be ne piszkítsák, ajánlatos az ivóedényt olyan rácszott fedővel ellátni, amelyen csak a baromfiak feje fér keresztül, míg az ivóedényükbe való lépés ki van zárva. Télen az italásra különös gond fordítandó s arra kell törekedniük, hogy a baromfiaknak állandóan langyos ivóvízük legyen. A langyos ivóvíz fel is melegíti azokat, így a meghülésnek kevésbé vannak kitéve s ezenkívül az emésztésük is könnyebb lesz.

A zárt területen élő baromfiak takarmányozása már nagyobb körültekintést igényel. A szemes takarmányok kivétel nélkül mind felhasználhatók. Ezek közül elsősorban a zab jön figyelembe, majd a búza és árpa. A rozs, túlságosan hevítő tulajdonsága miatt, nem jó baromfitakarmány s nem is fogyasztják azt szívesen. A kukorica a hizlalásnál és a téli takarmányozásnál tesz igen jó szolgálatot, amikor feles arányban keverve más szemes eleséggel egészen februárig jól felhasználható. Más időszakokban, különösen a tojó tyúkoknál, lehetőleg mellőzzük a kukoricát, mert a kukorica is hevítő és ezenkívül hizlaló tulajdonságú is, már pedig az elhízást minden körülmények között kerülnünk kell. Az olajos magvak a vedlés ideje alatt jönnek elsősorban figyelembe, mivel a tollképződésre jótékony hatást gyakorolnak.

Nem célszerű baromfiainkat zárt kifutó mellett kizárólag szemes eleséggel takarmányozni, mert a szemes takarmányok fehérjében szegények, míg keményítőtartalomban dúsak, holott a baromfiainknak, különösen a tojó tyúkoknak, elsősorban épen fehérjére van szükségük. Ha kizárólag szemes takarmányban akarjuk megadni a szükséges fehérjemennyiséget, akkor a szemes eleségből annyit kellene adnunk, amennyit a baromfi el sem tudna fogyasztani s azonkívül a földmennyiségű keményítőből különösen bensősorban elhízának s az elhízás a tojáshozam csökkenését fogja okozni.

A szemes takarmányokból hiányzó fehérjemennyiséget a legolcsóbban állati hulladékokkal tudjuk pótolni. Így csontliszt, húsliszt, halliszt, vérliszt stb. (naponta és fejenként 10—15 gr.-ot keverünk valamely lágy eleséghez), vagy pacal, bél, hús stb. (fejenként és hetenként 20 gr.-ot). E három utóbbit kizárólag főzött állapotban adjuk takarmányul, nehogy valami betegségét hurcoljunk be az állományba, nem tudva, hogy azok milyen egészségű állattól származnak.

Előfordul sokszor azon eset, amikor látjuk, hogy a baromfiak a falról a vakolatot csipegetik. Ez annak a jele, hogy a takarmányban kevés meszet találnak, amire pedig a tojáshéj képződésénél igen nagy szükségük van. Ilyenkor hetenként és fejenként egy kávéskanál foszforsavas meszet ajánlatos valamely lágy eleséggel keverten etetnünk. (Lágy eleséggel felhasználható minden takarmány, ami keverhető, így: dara, korpa, takarmányliszt, malátacsira, főtt burgonya, reszelt répa stb.)

A fehérje pótlására baromfiainknak igen könnyen szerethetünk földigilisztát, ha a kert vagy udvar egyik árnyékos félreeső helyén, amelyet más célra úgy sem igen tudnánk felhasználni, egy 50—60 cm. mély, tetszésszerűtízi szé-

les és hosszú vermet ásunk, amelyben függőleges irányban 30–40 cm. távolságra szalmacsomókat helyezünk. A szalmacsomók közeit lazán földdel töltjük ki, majd az egészet vízzel jól megöntözzük s a verem tetejét rózsével befödjük. Télen a rózsére még 2–3 arasznyi trágyaréteget is helyezünk. Az így elkészített verembe a földigiliszták tömegesen behuzódnak s már két három hét múlva a szükség szerint egy-két lapáttal szórhatunk a baromfiak elé.

Zöldsgéféleknek, mivel ezek is természetszerű takarmányai a baromfiaknak, a takarmányozásból sohasem szabad hiányozniuk. A leghelyesebben úgy adhatjuk a baromfiaknak, ha többféle zöldséget apróra vagdalunk s valamely lágy eleséghez keverjük azt. Hogy a zárt kiutóban levő baromfiakat mozgásra kényszerítsük, adhatjuk eléjük a zöldsgéféleket úgy is, hogy csomóba kötve azokat, olyan magasan költjük fel, hogy a baromfiak csak fel-felugrálva tudják csipegetni. Minden zöldséget felhasználhatunk, de ezek között, nagy fehérje és foszforsavas mész tartalmánál fogva, legjobb a lóhere és a lucerna. Télen a zöldség pótlására szolgál a felfüggesztett répa, szárított akáclevél. (Ez utóbbi leforrázva, lágy eleséghez keverendő.) A legjobb azonban a csirázott zab, amely a tojó tyúkoknak különösen ajánlatos. A csirázott zab előállítására igen egyszerű. Veszünk két ládát, amelyek mindegyikébe 3–4 napra való zabot teszünk. A zabot langyos vízzel leöntjük és a ládákat olyan helyre rakjuk, ahol a víz kicsuroghat belőlük. A víz kicsurgása után a ládákat meleg helyre (istálló, pince, tűzhelyalj) rakjuk és 3–4 nap múlva etethetjük a kicsirázott zabot.

Nem szabad megfeledkeznünk az apró kavicsokról sem, melyekre a baromfiak a szemes takarmány felőrlésénél van szüksége.

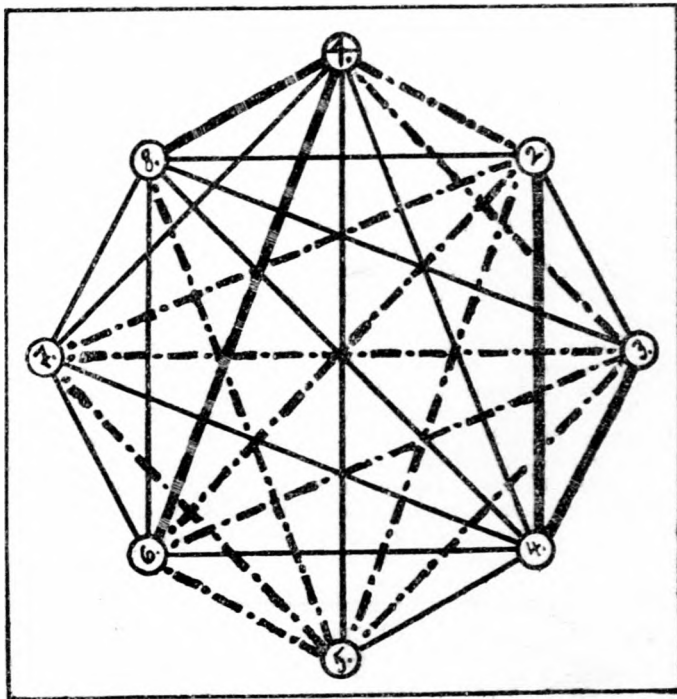
Az etetés a téli idő beálltáig naponta kétszer történjék. Reggel lágy eleség, este pedig szemes takarmány alakjában. Télen háromszor etessünk. Reggel, hogy a baromfiakat elegendő mozgásra kényszerítsük, szemes eleséget szórunk a kaparóhelyiségbe a homok vagy szalma közé fejenként fél-fél marokkal. Délben lágy eleséget s langyosat adunk s végül, hogy éjszakára a baromfiak emésztőszerveinek elegendő munkája legyen, este szemes eleséget etetünk.

A műtrágyafélék összekeveréséről. Amidőn egyazon szántóföldön, réten vagy legelőn nemcsak egy, de egyszerre többféle műtrágyát is használni óhajtunk, idő- és munkakímélés szempontjából a szükséges műtrágyákat elhintés előtt jól összekeverjük, s ezek keverékét hintjük el. Nem lehet, illetve nem szabad egymással akárminő műtrágyát összekeverni, mert kölcsönösen rontják egymás minőségét. Vannak műtrágyafélék, amelyek egymással sohasem keverhetők össze. Vannak, amelyek csak közvetlenül az elhintés előtt keverhetők s olyanok, amelyek bármikor összekeverhetők. Megfelelő kémiai ismeretek alapján mindig meg tudjuk mondani, melyek keverhetők össze egymással, melyek nem. Az alábbi vázlatos összeállításból kémiai ismeretek nélkül is megtudjuk mondani, minő műtrágyák férnek meg egymással. A feketeszínű vonalakkal összekötött műtrágyafélék bármikor összekeverhetők egymással. A szakgatott vonalakkal összekötöttek csak közvetlenül az elhintés előtt. A pontozva és szakgatott vonalakkal összekötöttek egyáltalán nem keverhetők össze egymással. Ennek értelmében hintjük el a műtrágyaféléket. Az egymással össze nem keverhetőket, ha egyazon területen kívánjuk alkalmazni őket, külön-külön szórjuk el. (Windisch dr.)

Használjuk fel konyhakertünket is gyümölcsstermelésre! Árnyékban ugyan a legtöbb konyhakerti növény nem szeret, de azért a konyhakertekben is akadnak oly helyek, melyek a zöldsgétermelés hátránya nélkül felhasználhatók gyümölcsstermelésre. Így ültethetünk a kerítések mellé és a szélesebb utak szegélyére kevés árnyékot adó törpe gyümölcsfákat. Ezek jó földben és gondos ápolás mellett valószínűsége aranybányák. Gazdag talajon ezek is soká élnek, de 8–10 évig mostohább viszonyok közt is elélnek és jól teremnek. A jól nevelt törpe fa 1 méter mély átforgatott talajba ültetendő, mikor is a rákövetkező évben már ad termést, mely 5–6 évig fokozódik. Férgek és penészbetegségek ellen koronájának hozzáférhetősége miatt könnyen és biztosan megóvható. Termésüket kézzel lehet szedni, tehát nem ütdöveződve kerül piacra, mi értékét jelentékenyen fokozza.

A zugméneket okos gazda nem veszi igénybe, mert tökéletlen szervezetűek és nagyon bizonytalan átörökítőképességűek. A földművelésügyi kormány iparkodik jó csődörökkel ellátni az országot, tehát ezeket kell kihasználni. A földművelésügyi minisztérium minden községben szervez fedezettő állomást, mely a kihelyezendő csődöröknek istállót és almot, az ápolószemélyzetnek szobát és meghatározott kospénzért élelmet biztosít. A fedezettési állomás szervezését a községnek az alispánhoz beadandó kérvényben kell kérnie. Testületeknek (szövetkezeteknek) is ad a kormány mént egy-egy fedezettési időnyre mérsékelt bérösszeg ellenében. A méntelep (székesfehérvári, nagykovácsi, debreceni), illetőleg a ménteleposztályok (komáromi, nagykanizsai, jászberényi, bajai, dorozsmai, békéscsabai) számfelüli menjeiket el is adják olcsó áron. Megfelelő «községi mén» vásárlására olcsó kölcsönt is szokott folyósítani a földművelésügyi kormány. Ha ilyen uton beszerzett csődör nincs a faluban, akkor is csak «igazolványos» ménhez vesszük kancáinkat. A «zugmén» azért nem kapott igazolványt, mert valami jelenlős hiba van benne. Várható-e ilyen állapot után jó csikó? Nem. Etethetjük azt majd drága abrakkal, ápolhatjuk féltő gondnal, azért mégis csak másodrendű lóvá nevelődik, mert az alma nem szokott messze esni a fájától!

A kergeséget a kutya galandférgének hólyagférgé okozza a juh agyában. A kutyában él tehát a galandférg. Ez legfőképpen a kutya lesóványodását okozza, de súlyosabb kóros elváltozást nem. A galandférg petéi a kutya bélsarával a szabadba jutnak s így legtöbbször a legelő füvére. A petéket a juh legelőjében felveszi. A petékből kifejlődő álcákat a vérkeringés a juh agyveléjébe juttatja. Itt az álcák átalakulnak hólyagokká. A hólyag 1 hónap múlva cseresznyenagyságot, 2–2½ hónap alatt pedig már dió-, egész tyúktojásnagyságot ér el. Az álca nem telepszik meg a bejutás helyén az agyban, hanem előbb ide-oda vándorol, miközben a juh bággyadt, ingadozva jár, fejét lecsüggeszti, sőt rángások és görcsök is észlelhetők rajta. Mikor pedig már a fejlődő hólyag fejt ki nyomást az agy némely helyére, akkor a juh még bódultabb, öntudatlan, fejét rázza, dülöng és cirkszólló módjára körben fut. Így 4–6 hét alatt erősen lesóványodva elhullik. Értékes állatoknál indokolt az operációval való kísérletezés, de a kevésbé értékes állatnál legjobb a lesóványodás előtt húrra értékesíteni. De a kergeség ellen legeredményesebb óvintézkedés az összes juhászutyákban a galandférg teljes kiirtása. Ez könnyen elérhető oly módon, ha a tavaszi kihajtás előtt 1–2 hétre becscukjuk, ott feregűző és hashajtószereket adunk be nekik (az állatorvos előírása szerint) és a bélsarukat elégetjük.

1. Szuperfoszfát. Feltárt guánó. Feltárt csonliszt. — 2. Thomas-salakliszt. Rhenaisi foszfát. Fel nem tört csonliszt. — 3. Márga. Trágyamészek. — 4. Kálicsók. Kaimit. — 5. Istállótrágyák. — 6. Ammonsulfát-salétrom. Káli ammonsulfát. — 7. Kénsavas ammoniák. Sósavas ammoniák. — 8. Csilisalétrom.

A borsózsizsik apró, fekete, hamvas szőrökkel fedett kártevő rovar. Április végén, május elején rajzik. Petéit ekkor a borsó virágjába, illetőleg fejlődő hüvelyébe rakja. A hüvely egyik szemében kifejlődik a bogár és itt él a következő év tavaszáig. Akkor kibújik s rajzásnak indul. Ellene többféle védekezés ismeretes. Legegyeszerűbb védekezési eljárás lenne a borsót tavasszal zárt helyiségben tartani, honnan nem juthat a szabadba s így nem rakhatja petéit az új borsóültetvényekbe, vetőmagul pedig csak két éves magot használni, melyből már a zsiszik egy évvel előbb távozott. Radikális módszer a zsisziknek a magban szénkénnel való előlése, de ez költséges, körülményes és tűzveszélyes volta miatt igen nagy körültekintést igényel.

TANÁCSADÓ

Kérdés. *Riparia portalis* szőlővessző hol kapható? (D. L.) — **Felelet.** *Riparia portalis* szőlővessző beszerezhető Ungváry László R.-t. telepen Cegléden vagy Szabó Gyula szőlőgazdaságában Gyöngyösön (Hevesm.).

Kérdés. *Férfi bőrkabátot és zsákot hol vehetek?* (F. J. Nagy-kőrös.) — **Felelet.** Bőrkabátot a helybeli Hangyánál vásárolhat. Ha zsák nem volna kapható ugyanott, akkor a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetétől (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) rendelhet.

Kérdés. *Hol lakik a Kormányzó Ur? (Egy hű olvasó.)* — **Felelet.** A Kormányzó Ur Öfömlétsége Budán a Várban, a királyi palotában lakik és a kormányzói iroda is ott van.

Kérdés. *1. Mennyi a dohány beváltási ára? 2. A szővbordáknak mi az ára? (O. I.)* — **Felelet.** A dohány beváltási ára: I. Szivarboríték q-kint 486.000 K. II. Nagylevelű (közönséges) dohányok (tiszaí, debreceni, szegedi és szuloki). A) csoport: A barcsi, battonyai, békéscsabai, debreceni, hajdudorogi, kápolnai, kisvárdai, mezőkövesdi, miskolci, nagyatádi, nagykállai, nagylétai, nyírbátori, nyíregyházi, polgári, rakamazi, szegedi és vásárosnaményi körzetekből: Válogatott 405.000 K; I. a) oszt. 356.000 K; I. b) oszt. 307.500 K; II. oszt. 210.500 K; III. oszt. 145.500 K. B) csoport: a budapesti, jászberényi, jászkiéri, kiskunfelegyházi, szolnoki és tiszaroffi körzetekből: Válogatott 405.000 K, I. a) 356.000 K; I. b) 283.500 K; II. 198.000 K; III. 142.500 K. III. Finom kertidohány: I. 806.000 K, II. 508.500 K, III. 321.500 K. IV. Középfinom kertidohány: I. 552.000 K, II. 350.500 K, III. 204.000 K. V. Debrői kertidohány: I. 806.000 K, II. 508.500 K, III. 321.500 K. VI. Közönséges kertidohány: I. 242.500 K, II. 168.000 K, III. 108.000 K. X. Kapadohány: I. 291.500 K, II. 194.000 K, III. 137.500 K. XI. Valamennyi dohányfajbéli kihányás: 21.000 K. XII. Valamennyi dohányfajbéli csomózatlan levél és tiszta hulladék: 9500 K. 2. Kerjük velünk közölni, hogy milyen szővbordát akar.

Kérdés. *Friz juh hol szerezhető be?* (S. I.) — **Felelet.** Frizjuh beszerezhető Emődi Vilmos gazdaságában Szécsény (Nógrádmegye).

Kérdés. *Valami rovar bántja tavaszkor cseresznyefülemat, mivel védekezhetem ellene?* (Sz. L.) — **Felelet.** Látatlanban nem ajánlhatunk védekezési eljárást. A rovarok által megtámadt fa egy ágát tessék beküldeni a M. Kir. Rovartani Állomáshoz (Budapest, II., Kítaibel Pál-u. 3.), ahol készséggel adnak útbaigazítást a védekezési eljárásra vonatkozólag.

Kérdés. *Mennyi a cukorrépa átvételi ára?* (M. S.) — **Felelet.** A cukorgyárak nem egyeztek meg a Cukorrépa-termelők Országos Szövetségével. Meghatározott átvételi ár nincs. A cukorgyárak a termelőkkel egyenként egyeznek meg.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

I. országos vetőburgonyavásár és burgonyakiállítás.

A Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület évtizedek óta céltudatosan törekszik a magyar burgonyatermelés színvonalának emelésére és a burgonya értékesítésének elősegítésére. Ezen közérdekű célok fokozottabb szolgálata érdekében a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület együttesen, minden évben, Nyíregyházán tavasszal vetőburgonyavásárt, összességében pedig hurgonyaukciót fog rendezni a m. kir. állami Burgonyahivatal támogatásával. Az I. országos vetőburgonyavásár és burgonyakiállítás Nyíregyházán 1924. március hó 1-2. napokon, a vármegyháza termeiben lesz megtartva, amelyre ezenel meghívunk minden érdekelt magyar gazdát és nemesítő vállalatot, valamint a burgonya megművelésénél és kezeelésénél használatos gépek, eszközök stb. előállítását és árusítását. Bészvehet bármely magyarországi gazda saját termelésű, egészséges burgonyáival. B-jelentési határidő: 1924. február 15. A jelentkezők a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesülethez, Nyíregyházán intézendők. Beküldendő minden bejelentett burgonyafajtából 5 kgr., külön-külön kosárban, legkésőbb február 25-ikére a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület (Nyíregyháza) címére. A kosárba olvasható írással, negyedikes cédulán feljegyzés teendő, amely tartalmazza: a termelő nevét, lakhelyét, a fajta megjelölését, nemesített burgonyánál azoknak eredetét és hogy hányadik évi utánertermés, végül a katasztrális holdankénti átlagtermést mázsákban. Amennyiben a bejelentő a vetőburgonyavásáron személyesen meg nem jelenhet, legkésőbb február 25-ig a rendezősséggel közölnie kell az eladási árakat és a mennyiséget, m-lyet azon árakban vétel esetén átadni köteles. A jelentkezők egyidőre jüleg beküldendő a részvételi- és térdíj, amely 5 kgr.-os kosáranként 2000 (kettőezer) korona. Burgonyanemesítő gazdaságok, továbbá gépek, eszközök és felszerelések gyártói és árusítói kiállításai részére megfelelő térnyújt a rendezőség. Kiállításukat önmaguk is rendezhetik a kijelölendő helyen; térdíjak négyosztóméterenként lesznek megállapítva. Hazai vételekre bármely egészséges vető- vagy étkezési burgonya eladását eszközli a Vetőburgonyavásár intézősége a megállapított jutalék mellett: 2 és fél százalékot eladó, 2 és fél százalékot vevő fizetnek. A vetőburgonyavásáron történt adásvételek a vásárpénztárnál kötelezőleg bejelentendők. A vásár befejezte után is bármely vető- vagy étkezési burgonya adásvételét eszközli az intézőség, a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület kereskedelmi irodája útján a napi jutalékok mellett. Vetőburgonyákban külföldi szállításra hivatalos eladás csak a magyar állam burgonyaelismerését megnyert vetőburgonyákból lehetséges. A burgonyakiállításra részt vehet minden termelő, nemcsak a vetőburgonyáival, hanem étkezési célra eladásra kerülő burgonyáimmal is. A szállításnak a bemutatott, minták szerinti és egészséges burgonyával teljesítéseért az eladó teljes felelősséggel tartozik. Visszaélések, magánjogi felelősségen kívüli, a későbbi vásárokról kirekesztését vonják maguk után. A burgonyakiállításnak külön osztályában a M. Kir. Burgonyahivatal, a M. Kir. Növényélet és Körtani Állomás és egyéb szakintézmények kiváló gyűjteményeinek bemutatása is biztosítva van, hogy a burgonyatermelési és növényvédelmi szakism-terek fejlesztését minél sikeresebben szolgálhassuk. E célból a kiállítással kapcsolatban szakkérdések is rendeztetnek a burgonya okoszerű termeléséről és károsítók ellen cészerű védekezési módokról.

Viszketegség, rühesség, sömör ellen használja a rég bevált és kiváló «Antuscabint», magyar neve: *Borókaenőcs*. Kapható minden gyógyszerárban. Gyártja: Kosmochemia R.-T., Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

„Pyramis“

magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi r.-t.

a Weisz Manfréd acél- és fémművel részvénytársaság mezőgazdasági gépgyártmányainak vezérképviselete

Részvényalap: BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. SZ.

1-6 milliárd.

Osztályai: mezőgazdasági — gép — műszaki — gabona — liszt — takarmány — gyapjú — és biztosítási osztály.

SÜRGÖNYCÍM: «PYRAMIS».

Vetőmagtisztítóüzem.

és Bankosztály.

Borkezelési tanfolyam.

A földművelési minisztérium a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamon szőlőbirtokosok, gazdatisztek és szőlőkezelők részére 1924. január 14-étől 26-ig tartó, gyakorlati bemutatókkal egybekötött borkezelési tanfolyamot rendez. Az előadások és bemutatók naponként délután 3—6-ig tartanak ötezer korona részvételi díj előzetes lefizetése mellett, jelentkezni lehet személyesen vagy levélben a budafoki pincemesteri tanfolyam igazgatóságánál.

A budapesti gazdálkodók egyesületet alakítanak.

A *Budapesti Gazdálkodók Egyesülete* alakult meg azokból a föld- és telektulajdonosokból, akik Budapest határain belül gazdálkodnak. Vasárnap délelőtt tartotta meg első közgyűlését a központi városháza tanácstermében az új egyesület. A közgyűlést *Puréli Győző* tanácsnok, elnök nyitotta meg, majd napirend előtt *Pernyessy Szabó* vásárigazgató tartott előadást a nagyvárosok közéletében való speciális állattenyésztésről. Az egyesület vette kezébe a híres sashegyvidéki borok termelésének irányítását is és ezekből a borokból már kiállítását is rendezett.

Hódmezővásárhely üdvözölte a miniszterelnökök újév alkalmából. *Bethlen István* gróf miniszterelnököt, *Hódmezővásárhely* első kerületének nemzetgyűlési képviselőjét, az újév alkalmából választói táviratilag üdvözölték. A meglehangú táviratra a miniszterelnök ma a következő táviratban válaszolt: «*A hódmezővásárhelyi egyeséges párt nevében küldött újévi jókívánságokat szívből köszönöm és azok viszonzásának tolmácsolását kérem. Gróf Bethlen István.*»

A Szent István Akadémia ünnepi ülése. A *Szent István Akadémia* az elmúlt vasárnapon ünnepi ülést tartott *Ipolyi Arnold* születésének századik évfordulója alkalmából. Az ünnepi ülésen *Apponyi Albert* gróf is résztvett és nagyszabású beszéd keretében a *háború anyagi, szellemi és erkölcsi hatásaira mutatott rá.* A háború — mondotta — csökkentette az emberek szemében az élet értékét s ezért van az, hogy boldog-boldogtalan erőszakra, törvénytelen ségre vetemedik. A legszomorúbb pedig az, hogy azerkölcsi rendnek ezt a felfordulását keresztény jelszavakkal merik palástolni. Foglalkozott továbbá az anyagi nehézségekkel, amelybe a háború a tudományt sodorta, pedig igen nagy feladat ilyenkor a tudományt fenntartani.

Hőseink pora iránt kegyelettel kell viseltetnünk. Magyarországon mozgalom indult meg a háború elcsesztett hőseinek és a hadifoglyok temetőinek gondozására. Magyarország területén huszonnégy helyen összesen *harmincegy ilyen temető van, amelyekben mintegy ötvenezer katona nyugszik.* A rákoskeresztúri temetőben közel húszezer katona van eltemetve. A temető rendbentartása és ápolása iránt sok helyen nem mutatkozott kellő érdeklődés. A kormány nemrégiben rendeletet adott ki, melyben az egyes közigazgatási kerületekben *bizottságok alakítását rendelte el, amelyeknek feladata volna a hősi sírok díszesebb karbantartása.* A jövő tavasz meg fogja mutatni, hogy ennek a rendeletnek milyen eredménye lesz. A síremlékek felállításánál a társadalomnak kell megmozdulnia s minden községnek, városnak magának kell a hősök temetőjében síremléket felállítania. A szükséges összeg előteremtéséről a községi és a városi testületek gondoskodjanak az egyesületek útján, vagy egyszerű gyűjtés útján. Hőseink porai iránt kegyelettel kell viseltetnünk!

Olaszországban érdemcsillaggal jutalmazták a szorgalmat. Az olasz minisztertanács az elmúlt napokban a *munka érdemcsillagáról* szóló rendeletet tárgyalta. Ez a kitüntetés kizárólag testi munkásoknak adományozható és célja az, hogy a szorgalmat, hűséget és fegyelmet kiüntesse. Mezőgazdasági munkások is megkaphatják az érdemcsillagot, amelyet korlátozott számban, évente csupán száz egynek adnak. Mezőgazdasági munkások ugyancsak munkahelyen töltött 35 évi, ipari munkások 25 évi megszakítás nélküli foglalkozás után kaphatják meg az érdemcsillagot.

A magyar kölcsönügy programja. A Népszövetség pénzügyi bizottságának a magyarországi kérdésben követendő programja a következő: *Január 16-án* ül össze a magyar albizottság és ez alkalommal aláírják a jegyzőkönyvet és kijelölik a Magyarországra küldendő főmegbízottat. A jótételei bizottság még januárban meghozza azt a határozatát, amellyel a magyar javakra fennálló *zálogjogot feloldja.* A Népszövetség kiküldöttei *februárban* mennek Budapestre, hogy kidolgozzák a magyar költségvetés reformját. Márciusban azután megkezdődhetnek a kölcsönre vonatkozó külső tárgyalások.

Trón helyett — szerelem. *Waldemár* dán királyi herceg harmadszülött fia, *Erik*, egy kanadai leányt jegyzett el. Ezzel kapcsolatban az államtanács legutóbbi ülésén a király nyilatkozatot olvasott fel, amelyben a *herceg lemond trónöröklési igényéről*, a «királyi fenség» címéről. A király egyben bejelentette, hogy a hercegnek a «*Rosenborg grófia*» címet adományozta.

Magyarok Canadában.

Képünk *Hoffmann Ferenc* dr. volt gazdasági akadémiai tanárt ábrázolja, aki szibériai hadifogságból került Canadába és ezidőszereint a Saskatchewan-i Presbyterian Collegium igazgatója. Nyári hónapokban missziós munkát végez, lóháton járva be a magyar telepeket.

(Beküldte *Fias Vince* honfitársunk *Middle Lake*-ről, Canadából.)

Cserkészszázlóavatás a Hangyában. Vasárnap este a «Hangya» szövetkezet központi székházának dísztermében szép ünnepély zajlott le. A «Hangya» tisztviselői gyermekeinek cserkészcsapata tartotta zászlószentelő és cserkészavató ünnepélyét. A cserkészekhez *Dömötör László* dr. igazgató intézett buzdító szavakat. A tábort zászlót *Witz Béla* lelkes szentelte meg, majd *Kiss Zsolt* cserkészszervező szavalt a *Radványi Kálmán* «Cserkészszázlóavatás» című költeményét. Ezt követően *Tóth József* lelkes intézett lelkesítő szavakat az új cserkészekhez. *Faragó Ede* cserkészszövetségi ügyvezető föltitkár szép beszédben vázolta a cserkész hivatását. *Kemény Ödön*, a «Hangya» cserkész parancsnoka a «Hangya» cserkészének programját ismertette. A szép ünnepélyt a cserkészinduló hangjai fejezték be.

Menekültek kártérítési pöre. Az elszakított magyar területeken szolgált közalkalmazottakat az idegen hatóságok állásaitól, nyugdíjaiktól tudvalevően megfosztották. Mint értesülünk, az oláh és a cseh államok ellen a Csonkamagyarország területén élő közalkalmazottak most a nemzetközi döntőbírósnál a budapesti jogvédő iroda útján keresetet indítottak. A kereset francia nyelven készült s a képviselőlet a jogvédőiroda díjtalanul vállalta.

Asthmát, tüdőcsúcshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: *Asthma* Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrassy-út 87. sz. Telefon: 123—82.

Holland vendégek készülnek Magyarországra. Érdekes és reánk magyarokra nézve nagyjelentőségű tervet készítenek megvalósítani Hollandiában. Az elkövetkező nyár folyamán, május vagy június havában sok száz hollandus különvonaton készül ide, hogy megismerjék hazánkat, amelyről a Hollandiában üülő magyar gyermekek révén már annyit hallottak. A látogatás főcélja, hogy meglátogassák hazatért nevelt gyermekeiket, akiket szívükbe fogadták és a szeretet melegén át a magukénak tekintenek. A szép tervet J. Verhoog indította meg Leidenben. A gondolatot a hollandiai magyar ügyvivő nagy rokonszenvvel fogadta, annál is inkább, mert egy ilyen barátságos látogatás kiválóan alkalmas arra, hogy Magyarországnak és a magyar ügynek híveket szerezzen a külföldön. A «Magyar-Holland Társaság» főtitkarsága (VIII., Üllői-út 4.) felhívja azokat a magyar szülőket, akiknek gyermekei Hollandiában voltak, hogy amennyiben az ideérkező hollandusokat maguknál elhelyezni óhajtanák, forduljanak a társaság főtitkarságához.

Keresetleveleket június 30-ig lehet beadni a magyar-román döntőbírószághoz. A magyar és a román kormány között megállapodás létesült arra nézve, hogy a magyar-román vegyes döntőbírószág előtt lefolytatható peres eljárás megindításához szükséges keresetlevelek benyújtási határideje — mely eredetileg 1923. dec. 31-én lejárt volna — hat hónappal meghosszabbították. A döntőbírószág titkarságához címzett keresetleveleket ehhez képest 1924. június 30-ig lehet benyújtani.

Tersztyánszky Kálmán a főváros kormánybiztosa. A kormány az 1923. évi december hó 28-án kelt határozatával Sipőcz Jenő dr.-t, Budapest székesfőváros polgármesterét, főpolgármesteri teendőinek ellátásával történt megbízása alól — ebben a minőségben kifejtett buzgó szolgálatainak teljes elismerése mellett — felmentette. Ugyanekkor pedig Budapest területére a főpolgármesteri hatáskör betöltésére és a kormánybiztosra ruházott feladatok teljesítésére 1924. évi január hó 1-től kezdve Tersztyánszky Kálmán helyettes belügyi államtitkárt kormánybiztossá nevezte ki.

Népítélet egy olasz helységben. A Róma közelében fekvő Avezzánóban a napokban elrabolták a templomi kegyzsereket. A csendőrök elfogták a tettest és a kaszárnyába zárták. Amikor a nép megtudta, hogy a rabló kézrekerült, nagy tömegben a kaszárnya ellen indult. A tömeg élén a városi zenekar haladt. Behatoltak a kaszárnyába és fejszecsapásokkal megölték a tettest. Majd holttestét kivonszolták a térre, máglyát raktak és elégették. A hatóság szigorú vizsgálatot indított.

A mentők múlt évi munkája. A Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület az elmúlt évben 22.354 esetben nyújtott első segélyt, 918 öngyilkost mentett meg. Az egyesület ropant munkáját 84 ember végzi el. A mentőegyesület a békebeli 300.000 koronás kiadásával szemben most több százmillió koronát ad ki. Kiadásait azonban csak abból a pénzből fedezhetik, amelyet a társadalom áldozatkészsége juttat.

Tözsdeügynökből — soffőr. Freuch Ferenc tíz év óta tözsdeügynök volt New-Yorkban és a vagyonát egymillió dollárra beszülték az emberek. Freuch azonban nem volt megelégedve ezzel a jövedelmező foglalkozással, hanem beállt soffőrnök egy autófuvarozóvállalathoz. Freuch arra számít, hogy egy-két év múlva, ha alaposan begyakorolta magát ebbe a szakmába, maga is megindít egy autófuvarozóvállalatot.

Félmillió bankjegyek kerülnek forgalomba. A kormány — mint ismeretes — önálló magyar bankjegynyomda föllállítását határozta el. Az építkezéseket már tavasszal megkezdték a Szalay-utcában lévő telken s az épület most tavaszra már el is készül. A nyomáshoz szükséges gépeket külföldön kellett megrendelni s ezeknek egy része meg is érkezett Budapestre. Az állami nyomda addig is munkához látott és a kisformájú száz- és ezerkoronások itthon készültek. Január folyamán megkezdik a félmillió bankjegyek előállítását.

Kommunista pucstervek lepletek a Madridban. A madridi hatóságok messzeágazó összeesküvést fedeztek fel, melynek célja az volt, hogy december 28-án Spanyolországban és Portugáliában kommunista forradalmi mozgalmat juttasson kitörésre. Számos kommunistát tartóztattak le s ezeknek okmányaiból kiűnt, hogy a két államban sportegyesületek leple alatt nagyobb kommunista-társaság működik.

Letartóztatták a csongrádi bombamerénylőket. A csongrádi bombamerénylet ügyében folytatott nyomozás eredménnyel járt. A szegedi rendőrség gyanuja már kezdetben a csongrádi ügynevezett «fajvédő» fiatalemberekre terelődött, akik a merénylet idején a szálloda kávéházában mulattak s olyan megjegyzéseket tettek a vendégekre, amelyekből arra lehet következtetni, hogy tudtak a merényletről. Ezeket a fiatalembereket őrizetbe vették, majd a bizonyítékokat gyűjtötték össze. Főként a tanuvalomások hatása alatt az őrizetbe vett emberek megtörttek és vallottak. Mint kiderült, a merényletet Simkó László huszonkétéves gazdálkodó követte el, akinek Bölönyi Miklós adta oda a bombát s ő oktatta ki Simkót a dobásra. A bombát Piroška János volt főhadnagy hozta Csongrádra és Fülöp Andor volt hadnagy szerelte át. Tudtak a merénylet előkészítéséről Sági Rókus, Sági János, Zubek Mihály, Kasztelek Sándor és Forgó Ferenc is. A tetteseket és bűntársakat átszállították Szegedre, ahol a vizsgálóbíró megkezdte kihallgatásukat. Ezzel az ügyvel kapcsolatban a budapesti főkapitányságon kihallgatták Héjjas Ivánt is, aki kijelentette, hogy a merénylet előkészítéséről semmit sem tudott. Az alföldi brigád ügyére vonatkozóan tett vallomását eddig nem közölték a nyilvánossággal.

Halálra ítélte és kivégezte a saját feleségét. Egy belga őrnagy állott nemrégiben a bíróság előtt azzal vádolva, hogy a saját feleségét halálra ítélte és az ítéletet végre is hajította. Az őrnagy a háború alatt a harctéren volt s azután visszatért feleségéhez és két fiához. Rövidesen a fülébe jutott a hír, hogy a felesége, amíg ő a harctéren volt, megcsalta. Az őrnagy összegyűjtötte a bizonyítékokat, majd őszehívta a családi «bírószágot», amelynek elnöke ő maga, tagjai pedig a két fia volt. Az egyik fiú még csak a tizenötödik életévét töltötte be. A bizonyítékok súlya alatt az asszony bevallotta bűnét a «bírószág» előtt. Mindkét fiú bűnösnek mondotta ki anyját, mire az őrnagy halálos ítéletet hozott. Csak egy imát engedett elmondani feleségének s azután agyonlőtte öt gyermekei személtárára. A bíróság az őrnagyot — felmentette.

A világ legjobb tejelő tehene. Martonvásáron a Dreher-féle uradalomban egy egészen különleges tehén vonta magára a figyelmet. A tehenet megvizsgálta a földművelésügyi miniszterium és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szakértője és megállapította, hogy a nyolcéves, Augustata nevű jóság a világ legjobb tejelő tehene. A tehen az idén májusban negyedszer ellett meg. Már az előző években is feltűnt bő tejelésével, mostani eredményei azonban méltán meglepők. 1923. május 1-től november 30-ig 7727 liter tejet adott, egyes napokon 42 liter. A tejbén 7—12 százalék a zsír a szokott 4 százalék helyett. Némely nap tejtérméséből 5 kilogramm vaj készül. A tehen naponként a rendes adag szalmán, szénán és répán kívül 8 kilogramm abrakot kap. Alacsonyabb növésű állat, olyan hatalmas töggel, hogy nem lehet széken ülve fejni, hanem a földre kell melléje leülni. A tehenet négyszer fejk naponta. Szokatlan még az is, hogy míg más tehén a nagy tejelés ideje alatt lesóványodik, ez állandóan a legjobb erőben van, sőt még gyarapodott is.

Öngyilkosság ekrazitpatronnal. Szilveszter éjszakáján hatalmas robbanás reszketette meg a bécsi opera körüli házakat. A robbanás ereje az operaház kapufelületi ablakait mind bezúzta. A megriadt közönség és több rendőr a helyszínre rohant és hamarosan megállapították, hogy valaki öngyilkosságot követett el. Bozalmasan szétroncsolt holttestet talált a kapu aljában és néhány lépéssel odább a tőből leszelt fejet. A holttest ruhájának zsebeiben frások találtak, amelyek Kürbitz Hermann német bányamunkás nevére szóltak. Kürbitset körözte a bécsi rendőrség, mert egy társával nemrégiben huszonötmillió osztrák koronát rabolt el egy baromfikereskedőtől. Társát elfogták, de ő elmenekült. Az öngyilkos ekrazitpatront vett a szájába és a gyújtószinórral felrobbantotta a patronát.

Érdekes lapbetiltás. Káhr bajor főállambiztos a Jüdisches Echo című zsidó folyóiratot betiltotta egy cikke miatt, amelyben a keleti zsidóknak Magyarországból való kiutasítása ellen tiltakozott.

Betérők a ravatalosházban. Kriszt Béla pápai prelátus a múlt héten Balatonlellén elhunyt. A köztisztletben álló főpapot a lakásán ravatalozták föl. Hozzátartozói ezután a szomszédba mentek éjszaka aludni. Ezalatt ismeretlen tettesek álkulccsal fönyitották a ház kapuját, fölfestették a szekrényeket és a talált ékszereket, aranytálcákat, valamint a fehérmű nagyrészét elrabolták. A csendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Letartóztattak egy thüringiai szociáldemokrata minisztert. A német birodalmi kormány vizsgálóbizottságot küldött ki a thüringiai kormány rendeleteinek felülvizsgálására. A bizottság megállapította, hogy Hermann belügyminiszter súlyos visszaéléseket követett el a kinevezések körül. Annak ellenére, hogy a birodalmi kormány megtiltotta a tisztviselők létszámának emelését, Hermann egész csomó szociáldemokratát nevezett ki, hogy a létszámapasztás után nyugdíjat kaphassanak. Ezenkívül más egyéb olyan visszaélést követett el a belügyminiszter, amelyek miatt a német kormány elrendelte letartóztatását.

Két perzsa alattvaló vámcshalása Budapesten. A vámhivatal a rendőrség segítségével nagyarányú szőnyegcsempészésnek jutott a nyomára. A detektíveknek feltűnt, hogy az utóbbi időben feltűnően sok szőnyeget csempésznek az országba egyenesen Perzsiából. Megfigyelték azokat, akik a vámházban a szőnyeget tartalmazó csomagokért jelentkeztek. Amikor a nyomozás adatai teljesen voltak, egy Gróf Zichy Jenő-utcai raktárban lefogták a még ott lévő 21 szőnyeget, amelynek az értéke együttvéve felmiliárd korona. Egyidejűleg előállították a főkapitányságra Murtea Emin Sadeh és Seif Eddin de Cherif perzsa alattvalókat, akiket őrizetbe vettek. Újabb házkutatások során még 11 becsempészett szőnyeget találtak a detektívek és így összesen 32 darab szőnyeget foglaltak le. Az őrizetbe vett perzsa kereskedőket mindaddig fogva tartják, amíg nem tisztázzák az a kérdés, hogy az államnak okozott kárt meg tudják-e térteni.

Tokiót nem építik föl újra. A «Times» című londoni lap tokiói levelezője a katasztrófális japán földrengés után fölkereste Jokahamát, mely a földrengés előtt sokkal európaibb jellegű városa volt Japánnak, mint Tokió. Roppant forgalmú kikötője, hatalmas kereskedelmi élete volt, milliók laktak és este fényárban úszott az egész város. Ma néhány kemény, kormos fal maradt meg az egykori virágzó városból. Tokió és Jokahama közt a vasúti forgalmat már helyreállították, de a két város közt ma nagyon kevés utas közlekedik. Romokban hever az állomás is, romok szegélyezik az utcákat, nincs itt keresnivalója senki másnak, csak a hullagyűjtőknek. A romok közt még egyre tart a holttestek utáni kutatás. Hosszú, kampós botokkal kutatnak a téglaromok közt a katonák és ahol a bot emberi testbe ütődik, beleszúrják a kampót és azzal rántják ki a holttesteket a törmelék alól. A holttesteket aztán gyűjtőhelyre viszik és mikor már sok van belőlük, petróleummal leöntik és felgyújtják őket. Jokahamában különben a földrengés óta még szükegépítkezés sem történt, mert az életben maradt lakók mind elmenekültek. Tokióban már számos új fabarakkot emeltek a hajléktalanok részére. Itt csak egy hétszázágyas kórház az egyetlen új épület. Ezt az Amerikai Vöröskereszt emelte. Egyáltalában bizonytalan, hogy magát a várost fölépítik-e, a kikötő újjáépítését azonban már legközelebb megkezdik. Tízmillió jenne fog kerülni az új kikötő, ami magyar pénzben körülbelül százmilliárd korona.

Többet ésszel, mint erővel. Egy berlini lapban olvastuk a következő kedves esetet: Egy hölgy, aki szellemességéről közismert, felkeresett egy igen gazdag asszonyt, hogy megvetessen vele egy jegyet a jótékony célra rendezett hangversenyre. A gazdag asszony viszont fukarságáról volt közismert. Amikor a jótékonykodó hölgy felajánlotta a hangversenyjegyet, a fukar így szeretne volna lerázni őt:

— Végtelenül sajnálom, de ez az estém már nem szabad; le vagyok kötve... de a lelkem higgye, el asszonyom, önkönl lesz!

— És milyen helyen lesz a lelke, asszonyom, ha érdeklőd-nöm szabad — válaszolt a szellemes asszony — az 500 vagy a 800 milliárdos helyen?

Ezen a váratlan kérdésen annyira meglepődött öngyagsága, hogy hirtelenében — az olcsóbb jegyet váltotta meg.

Elmúlt már az az idő, amikor a macskának nem volt értéke. Különös pert tárgyalt a napokban a debreceni büntetőbíróvárszék. Debreceni Jánosné macskája egy napon eltűnt, mire az asszony jelentést tett erről a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást, de eredménytelenül. Egyszer Debreceninél beállított Goldberger Sámuel fűszeresboltjába és ott meglátta az elveszett tarka kandurt. Goldbergerék igazolták, hogy a macskát Nagy Gáborné házmesternétől kapták, aki állítólag az utcáról szedte fel. Mivel Goldbergerék a cicát visszaadni nem voltak hajlandók, perre került a dolog. A fellebbviteli tárgyaláson a törvénszék helybenhagyta. Nagyné 30 000 koronás büntetését, Goldbergert pedig jogtalan eltulajdonítás vétségében, mint tettestársat marasztalta el 100 000 koronával. A bíróság indoklásában megállapította, hogy elmúlt már az az idő, mikor a macskának nem volt értéke.

Minden magyar ember *Amor* bajszpeprőt használ. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

A virág országa. Sehoh az egész föld kerekességén a virágot úgy nem szeretik, mint Japánban. Sehoh sem terem annyi virág, mint ott. Az angolok virágkedvelése, amely egyébként egyre hódolt egész Európában, japáni eredetű. Az európaiak a japánoktól tanulták azt a kedves, szép szokást is, hogy virággal díszítik az ebédőasztalt. Japánban ez olyan szokás, amelynek a legszegegyebb ember is hódol. Japán virággal ünnepelel és virággal gyászol. Nincs nép, amelynek annyi virágmeséje volna, mint a japániaiak. Nemcsak, hogy minden virágnak megvan a maga története, de megvan a jelentése is minden színnek, fűrtnek és levélnek. A kék szín például férfias, a sárga nőies, a bímbó nőieséget jelent, a teljesen kinyílt virág férfiaságot. Így meg lévén minden színnek, minden formának, sőt minden ágának és minden hajtásának is a jelentése, egy virággy Japánban egész könyv; egy-egy cserép virág egész elbeszélés, amelynek az olvasását a vázán kell kezdeni. A váza tele van rajzzal, az egymással összefüggő kis képek elmondják a történet kezdetét, azután — a virág mesél tovább. Annyi bizonyos, hogy költőibb könyvtár nincs a világon, mint az ilyen japán virágmesés — bolt. Nemzeti ünnepeken a japániak színelőadásokat is rendeznek virággal: a felvonuló virágcsoportok ábrázolják a darab menetét. Az ilyen előadás megértéséhez természetesen úgy kell ismerni a lakónyelvet, mint ahogy Japán szép országának virágszerető lakosai ismerik.

TRÉFÁK

A helyremenyecske.

Krausz vendégségben van Grünnél. A vacsoránál látja Krausz, hogy Grünnek írtózatosan csunya a felesége. Halkan Grün fülebe súgja:

— Te, hogy vehetted el ezt az asszonyt, hiszen ez dadog, sánta és púpos is!

— Mondhatod hangosan — szól Grün — hiszen süket is!

Az agyafúrt.

Két kereskedő beszélget. Az egyik éppen vidékre készül utazni üzleti ügyben.

— Nézd — mondja neki a másik — itt van egy bélyeges boríték. Főlölesleges, hogy frással töltsd az időt, ha az üzlet sikerül, add fel és én tudni fogom, hogy elintézték az ügyet.

— Nekem egy jobb ötletem van — mondja a másik. Majd feladok egy borítékot bélyeg nélkül. Ha hozza a postás, te már abból megtudhatod, hogy sikerrel jártam és a levelet — nem fogadod el!

Igaza van.

— Higgye el, szomszéduram, szeretném, ha három eladó lányom lenne.

— Ugyan, megbolondult kend!

— Persze, hogy szeretném. Mert nekem ugyanis hat eladó lányom van.

A jó bizonyítvány.

Főnök: Mielőtt alkalmaznám, szeretnék bizonyítványt látni róla, hogy tisztességes viselkedésű!

Állástkereső: O, ezzel szolgálhatok. Jó viseletem miatt szabaddultam ki a fogházból a rámszabott büntetésidő előtt!

A pénzember.

— Hallottam, hogy üzletet akarsz nyitni?

— Igen, már csak egy feszülővas hiányzik hozzá.

A legjobb bizonyítvány.

A leány: Tehát, mama, te azt tanácsolod, hogy kosarat adjak Ferinek.

Mama: Igen, leányom, mert ha valóban szeretnéd őt, akkor nem kértél volna tőlem tanácsot.

A centaurok.

Móric az iskolában a centaurokról hallott, ámelyeknek félteste emberi, a másik pedig ló. Mikor hazamegy, kíváncsian kérdi a papáját:

— Mondd csak, papa, hol alszanak a centaurok tulajdonképpen, az istállóban, vagy az ágyban?

A CENK BESZÉL

Irta: Péterfy Tamás.

REGÉNY AZ ERDÉLYI SZÁSZOK ÉLETÉBŐL.

(2. folytatás.)

Kérik, de nem adják.

A széleskarimájú, nagy fekete kalap rákerült a hosszú juhászbót tetejére. Ilia bácsi megsimogatta immár szürkésedő, hosszú haját, le egészen a válláig és rákezdett a mondókájára. Mert ezek a juhászemberek ritkán beszélnek emberekkel, csak a juhaik száza között élnek és ráérnek kigondolni a szép mondókákat. Az öreg csobán is köszönés után rákezdett a mondókájára illő tisztelettel és rendes köhintések megelőzésével...

— A világ Teremtőjének, mennybéli Urunknak, a jószágos Atyaistennek kegyes jóvoltából reánk virrada ez a mai nap. A Cenk beszélt s azt mondá tegnap reggel, hogy borús idő leszén. Hát ráérek lerándulni a havasról Brassó városába, Brassó városának hosszú utcájába, melyet Óbrassónak nevezünk közösen és betérek nemes és nemzeti Suller János úrnak, a nagyrabcsült domnulénak portájára, köszönteni úgy becses személyét, mint a drága hozzátartozóit egyen-egyen...

— Na, Isten hozta, Ilia gazda! — vág bele Jóhán bácsi a szép mondókába. — Isten hozta hozzánk! Üljön le nálunk!... Hogy vannak a juhok? a jószágok?... Milyen a szaporulat az idén?... Jó idő jár rája...

Közben cifrára festett faszéket teszen a konyhaasztal mellé a szász gazda és úgy kínálja meg ülésel a látogató juhászbort. Kétszer is kínálja, míg végre leül a havasi ember illő köszöntgetés közben és akaratlanul, hiszen nem fejezte be a mondókáját... No, de ráér újra kezdeni... végigmondani, hiszen leültették.

— Az időjárás jó... Igazában jó... Dicsértessék érette a mindenség örök Istene!... Háromezeren felül van a juhaim száma s a szaporulat még ezt is meghaladta hatszázzal... Amióta finomabb gyapjas frizkosokat hozattam Kassáról a rackajuhaimra, azóta emelkedett a kettős fiadzás száma...

— Na!... Ugy-e, Ilia gazda? Nem kell mindent Istenre bízni?... — kérdezi Jóhán bácsi nem minden irigykedés nélkül a hatszáz duplaellés hallatára...

— De Isten nélkül sem lehet mindent megcsinálni!... — mondogatja az oláh juhász. — A Dumnyező mindenben szükséges segítség.

— Ugy van. Jól van — hagyja helyben Jóhán bácsi — hanem a tudás fődolog!... A szászok azért boldogulnak, gazdagodnak, módosodnak szakadatlanul, száz és száz évek óta...

— Aztán a föld is más! — jegyzi meg csendesen a juhász. — Mi a havasi sziklákon nem szánrhatunk hetes ekéjű szántógéppel, mint a szászok a Barcaság sima földjén... Csak ha az Isten csodálatosképpen le nem gyালja valami óriási mennyei gyaluval a hegyeket nekünk...

Nevet Jóhán bácsi a hegygyalulásnak és elkezd a gazdasági dolgait, a szász gazdálkodás haszonhajtó fogásait, rendszeres üzemét.

— Nekünk mindenünk van!... — jelenti ki jóleső dicsekvéssel. — Nekünk van szász lovunk. Tízszerte drágább az oláhok picike mokány lovánál. Pedig ez is csak három esztendőre nő meg, mint a kicsi ló...

— Dá! dá! (igen, igen) — mondja rá a juhos havasi gazda, mert oláhul beszélnek. A szászok rendszeren három nyelven tudnak értekezni az emberekkel.

— A szász tehén tíz kupa tejet ad naponta... (20 liter.) Az oláhoké csak ötöt-hatot, mert a riska kicsi állat, olyan kicsi, mint egy német kecske a ti riskatehenetek... Egy szász tehén megér öt oláh riskát!... — dicsekedik Jóhán bácsi.

— Dá! dá! — hagyja rá a juhász, de csendesen utána gondolja, hogy bizony nem szász tehén, hanem pinzgauai vöröstarkafajta, aztán az etetésnél ötszörannyi táplálék kell neki, azért ad oly sok tejet. No, de okos az oláh. Hallgat mindig, ahol szükség és Jóhán bácsi csak folytatja nyugodtan, zavartalanul a dicsekedését...

— Ide figyelj, havasi Ilia gazda!...

— Hallom, hallom...

— Amit mi szászok egyszer kiszámítunk, az bizonyosan megvan és úgy van!... Alkuszom az utolsó három hold földre, mert akkor épen kerek számban száz holdam lesz!...

— Száz hold... — ismétli a számokat Ilia gazda önkénytelenül és havasi szemével mérlegelve nem tudja elképzelni hegyek nélkül a sima százholdas gazdaságot... Csak rámondja, hogy az igen szép lapu lehet. Sima százholdas lapu... Patakok, források, hegyek nélkül, lefektetve mint a lepedő... Dehogyn lehetne azon a juhokat legeltetni?... Amikor nincs magas domboldal, ahonnan betekint-heti, vigyázhat a nyájára a furulyázó juhászbójtár?...

Az utóbbiakat nem mondotta ki a juhos gazda, csak úgy gondolta. Hiszen nem muszáj mindent kimondani, amit gondolunk...

— Száz hold?!... Es csak csupán három kell ahhoz, hogy meglegyen?!... Isten segítse, domnule Jóhán bácsi! Isten segítse!...

Kívül zörgés. Talán a fiatalok türelmetlenkednek az ellaposodott leánykérő miatt, mert egyetlen szó sem esik a Marcsenkáról, még a Juonról?!... Ilia gazda meghallja a neszt. A szász gazda nem figyel ilyen kis semmiségekre, hanem a hasznót nézi. Minden percnél a hasznát le kell szakítani. Óvatosan nyúl a légyfogóhoz. Hátulról ráteszi kezeit, de nyomban össze is csapja. A legyek százával hullanak le, amikor lerázza a csattanásra besiető apróságoknak. És elnézi, amint kapkodják a kis szárnyasok... Ez is haszon... Ettől nőnek igazán és gyorsan!... És nem kerül pénzbe...

A juhász gazda felhasználja a kedvező alkalmat. Áttereli a szót arra, amiért jött. De óvatosan, csínyján kezdi, hiszen odakint várják a fiatalok leskelődve... Szórtarisznyáját leakasztja az oldaláról s jókora juhsajtot emel ki belőle. Leteszi az asztalra. Azután beszél.

— Ezt neked hoztam, domnule Jóhán bácsi! Használd egészséggel a kedves családot körülben... Vártam a damnát, a feleségedet is, mert mondtani valóm van a becsületes család tiszteletére, hanem úgy látszik nincs itthon...

— A piacra ment — mondja a szász gazda és sóváran szemléli a szép sajtkarikát. Megvan benne tíz font, új számítás szerint öt kiló. Nem is ügyel a juhász beszédjére. Most annak a sajtnak az értéke foglalkoztatja. Számít, számlálja az árát, a jövedelmet, amit most bevesz... Ingyen... ajándékba, vizontszolgálat nélkül...

— Ha a piacra ment, majd megjön, de addig megmondom a jövetelem célját, domnule Jóhán bácsi!...

— Hallom, hallom! — jár a szája a szász gazdának és még mindig a karika sajtot méregeti a szemével...

Pakulár Ilia, a juhász gazda feláll az asztal mellett. A fűrtjeit hátrasimogatja és beszélni kezd. Szépen, gyönyörűen beszél. Úgy rakja egymás mellé a szavakat, mintha érett sajtkarikákat rendezne a polcon... Be szépen beszélt... Ezek a juhász emberek ritkán beszélnek... Aztán bevégezi mondókáját:

— Kimondom szivemből és a te szivedhez küldöm az én tisztelő szómat domnule Jóhán bácsi — megkérem a Mancsen leányod kezét az én édesfiam, Pakulár Juon részére...

REJTVÉNYEK

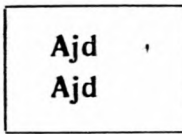
VÁSÁR ÉS PIAC

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Oláh János, Tiszadertszől.)

2. Betűrejtvény.

(Beküldte: Nagy János.)

3. Számrejtvény.

- 2, 6, 19, 30, 25, 21 Leánynév
 16, 27 A nappal ellentéte
 15, 7, 13, 12 Csillag
 10, 24, 20, 3, 14 A legnagyobb olasz költő
 4, 5, 29, 15 Világítóeszköz
 12, 8, 31 Tüzelőanyag
 23, 26, 11 Mindenkié van
 1, 9, 32 Kinek van, szenved
 18, 28 Indiai fegyver
 17, 7, 22 Égítést
 1—32-ig Egy magyar ének kezdőszava.

(Beküldte: Molnár István, Nagypatról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 5-ik számban közöljük.

A múlt évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Magyarország sötét egén felvirrad még egyszer szép hajnalcsillagunk.
 2. Betűrejtvény: Halál ellen nincs orvosság.

sz	e	k	é	r
e	sz	é	k	
k	é	z		
é	k			
r				

3. Betűrejtvény:

Megfejtették: Czirák Sándor, Sándor István, Csala János, Égető Péter, ifj. Szücs Bálint, Gróf József, Miskolczi Dániel, ifj. Spisák János, Pál Irénke és Mariska, Tóth György László, Maties István, Gardakör Ajka, ifj. Józsa Lajos, Kacsóh József, Bolla Irma, Gulyás Lajos, Molnár István, ifj. Oláh János, Szányi Zoltán, Boross Béla, Neumajer Ferenc, Palánki József, Kiss Dezső, Lajkó Frigyes, Simon Jenő, Juhos Mihály, Bakó Lajos, Kaufner Nándor.

Jutalomkönyvet nyertek: Kiss Dezső (Kiskunhalas), Neumajer Ferenc (Tamási), Juhos Mihály (Köröstarcsa), Gróf József (Berkesz), ifj. Józsa Lajos (Tiszadertsz.)

A múlt évi 52-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

(Fővárosi árak január 6-án.)

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 112—113.000, pestmegyei és dunántúli 111—112.000, 79 kgr.-os tiszavidéki 113.500—114.500, pestmegyei és dunántúli 113—113.500, rozs 84—85.000, takarmányárpa 85—88.000, sörárpa 88—93.000, köles 82.500—85.000, zab 98—100.000, tengeri 84—85.000 K métermázsánkat.

Liszt. Búzaliszt 0-ás 2210, 2-es 1950, 6-os 1600, 7-es 1160, takarmányliszt 730, korpá 530. Rozsliszt 0-ás 1700, 1-es 1540, takarmányliszt 730, korpá 530 K kilogrammonkat.

Vágómarhavásár. Jobb ökr 6—6700, kivételesen 6700—7000, közép 4800—5800, gyenge 3200—4500, bika jobb 5600—6200, kivételesen 6300—6600, gyengébb 4—5400, bivaly 3900—5500, tehén jobb 5400—6400, kivételesen 6500—6800, gyenge 3200—5000, kicsontozni való 2900—3300, növendék 3000—5400 K kilogrammonkat élőszűlyban.

Sertésvásár. Könnyű 9800—10.500, közép 10.100—10.650, nehéz 9500—11.500 K kilogrammonkat élőszűlyban.

Vetőmagvak. Lóheremag nagyaránkás, nem tisztítható 480.000—550.000, lóheremag nagyaránkás, tisztítható 550.000—580.000, lóheremag nagyaránkamentes 600.000—680.000, lucernamag nagyaránkás, nem tisztítható 460.000—480.000, lucernamag nagyaránkás, tisztítható 500.000—550.000, lucernamag nagyaránkamentes 600.000—680.000, mák 300.000—310.000, viktóriaborsó 150.000—160.000, tavaszbükköny 90.000—95.000, baltacimmg 90.000—95.000 K métermázsánkat.

Takarmány. Rétszéna elsőrendű 6 36.000—45.000, másodrendű 6 26.000—35.000, harmadrendű csomagolásra 15.000—25.000, nádtakarmány, száraz 12.000, muharszéna 38.000—55.000, lucernaszéna 60.000, zabosbükkönyszéna 40.000, tengeriszárkóré 13.000, takarmányárpa 12.000—14.000, alomszalma 14.000—18.000, zsúpszalma 20.000—27.000 K métermázsánkat. — **Műtakarmánypiac.** Szárított répaszelet 550, olajpogácsa 700, sörtörköly 400, malátacsira 440, melasz 360, lótap 300, konkoly 560 K kilogrammonkat.

Tenyészállatok és jármosókrök. Elsőrendű erdélyi prima, tarka jármosókrök 7500, másodrendű tarka jármosókrök 6—7000, friss fejős és vemhes tehének 5500—6500, 1/2 éves üszök és tinók 4500—5000 K kilogrammonkat élőszűlyban.

Gazdasági szükségleti cikkek. Építőanyagok. Az építési anyagok nagykereskedelmi árai a Magyarországi Építőanyagkereskedők Szövetsége szerint a következőképpen alakultak ki: **Falítégla,** agyagtégla kis-méretű 230.000, agyagtégla nagyméretű 300.000, mészhomoktégla kis-méretű 200.000, mészhomoktégla nagyméretű 245.000 K 1000 darabonkat. Ezekhez az árakhoz 6%-os felár járul. **Tetőcserep,** hornyolt 395.000, tetőcserep hódfarkú 280.000, gerincseszerp 1040—1250, cementcserep 360.000 K 1000 darabonkat. **Mész,** fával égetett, darabos 15.400—16.000, szénnel vagy gázzal égetett 14—19.000 K 100 kilogrammonkat, oltott méz 174—210.000 K m²-kint. **Portlandcement,** herendi 25.000, béapát-falvai 27.500, budai 26.000, felsőgallai 20.000, lábatlani 25.000, nyerges-ujfalusi 25.000, selypi 25.000, román cement 18.000 K 100 kilogrammonkat. **Gipsz:** stutakurgipsz, ausztriai 26—28.000, stutakurgipsz, erdélyi 27—30.000, alabástromgipsz 40—42.000 K 100 kilogrammonkat, gipsztábla, 6 cm. vastag 6300—7500 K m²-kint. **Kátrányfedőlemez,** 90-es 47.000, 120-as 40.000, 150-es 34.000, 200-as 27.000 K 10 m²-kint, aszfalt-szigetelőlemez 5 mm. vastag 6600, 7 mm. vastag 8600 K m²-kint. **Kátránytermékek:** facement 1400, tetőmáz 1200, nyerskátrány 1150, szurok 1400, karbolínum 1200 K kilogrammonkat. **Építési vasárak** új alapra a következők: betonvas 11 mm.-ig 1900, betonvas 14 mm.-nél vastagabb 1900, vasgerenda 1900, hengerhuzal 5 mm.-nél vastagabb 2650, hengerhuzal 5 mm.-nél vékonyabb 2650, sodrony: eg 2900 K kilogrammonkat. **Benzin- és gépolajnál az árak változhatnak.** 720—730-as benzin 4000, 430—440-es 3750, motorbenzin 3500, négyvizkizetésű rafinált gépolaj 2850, 6-os 3050, 8-as 3850, autólaj 4400, tizenötvizkizetésű amerikai autólaj 7000, 250—290-es lobbánású amerikai hengerolaj 4200, 10—20-as lobbánású 4900, desztillált 4-es gépolaj 2600, 6-os 2800, gázolaj 1680, petróleum 1720, nehezekelemes gépszír repceolajból 3900 K kilogrammonkat.

Tej és tejtermékek. A tej ára folyó hó 1-től 1500, tejszínhab 12000 K literenkint. Vaj I—III. r. 18—31.000, tehénúrtó 1800—2400, juhúrtó 8—10.000, emmentáli sajt 24—31.000, gróji 18—22.000, trappista 14—16.000 K kilogrammonkat.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1000, petrezselyem 1000, zeller 700—1400, kalarábé 700, vöröshagyma 360—580, fokhagyma 550—1000, cékla 800, fejeskáposzta 500, kelkáposzta 600, rózsaburgonya (nagyban, métermázsánkat) 52.000, fehér burgonya (36.000), karfiol 8000, spenót 1000, sampiongomta 35.000, alma 10.000—17.000, birsalma 4500—5000, szőlő 8—15.000, dió 8—10.000, gesztenye 12.000, naspolya 7000 K kilogrammonkat.

Halpiac. Élő ponty, édesvízi nygyban 11—13.000, csuka 8—14.000, jegelt ponty 10—12.000, harcsa 30—40.000, fogas 20—40.000 K kilogrammonkat.

Szeszület. Az 1923. évi december hó 27-iki óta érvényben lévő árak a következők: Finomított szesz nagyban, 100 hektoliter vételnél, költséggel együtt, adó nélkül 9473 K 50 fillér. (Adó 6321 K 60 fillér.) Denaturálásra szolgáló szesz (adómentes) 5292 K 50 fillér. Ecetgyártásra szolgáló szesz (adómentes) 5815 K. Gyümölcspálinka: tőkölly 12—13.000, seprőpálinka 12.500, szilvium 18.000, borpárlat 18—19.000 K-ért feltől 10.000 literfokonként forgalmi adó nélkül.

Hús, zsír. Marhahúsok eleje, elsőrendű 12.000, másodrendű 8800, hátulja, elsőrendű 15.000, másodrendű 11.600, gulyáshús 5600—12.000, borjúhúsok eleje, elsőrendű 14.000, másodrendű 12.000, hátulja, elsőrendű 20.000, másodrendű 15.000, pörkölt 9—12.000; sertéshúsok: oldalas 16.000, comb 16.000, karaj 17.000, hárj 14.800, zsír 14.800, olvasztani való szalonna 13.600, töpörtyű 13.000; birkahús eleje, elsőrendű 10.000, hátulja 13.000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 20—48.000, tyúk, párja 30—50.000, hizott káppan párja 54—65.000, hizott liba 13—18.000, hizott pulyka 8—13.000, libamáj 32—45.000, lúdzsír 20—21.000 K kilogrammonként. Tojás darabja 800—900 K.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A deviza-központ hivatalos árfolyása 1924. évi január hó 8-án: 1 drb Napoleon 74.000 K angol font 103.500 K, dollár 24.000 K, francia frank 1196 K, német márka — K, olasz lira 1050 K, osztrák korona 0.34 K, román lei 133 K, cseh korona 714 K, svájci frank 4220 K, szerb dinár 271 K, lengyel márka 0.25 K. Zürichben 100 magyar K-ért 0.0295 svájci frankot fizettek.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**
Főszerkesztő: **Meskó Pál.**

Felelős kiadó: **Meskó Pál.**
Felelős szerkesztő: **Héj Imre dr.**

CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT AKAR? IRJON!
HATSCHÉK FARKAS M. Z. BP. 357
IV. KÁROLY KÖRÜT 26.

Ha ingatlan venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosan a megállapított jutalékért éri a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyay-u. 19.

Eké, ekealkatrészek, boronák, kapálóék, fűkaszálók,
marokrakó és kéveköti aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzőm a „HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Dr. Héray Andor

„Orsz. Földbirtokrendező Biróság” által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő Irodája
Budapest, IX., Rákossy-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégvezető: Daniel Nándor.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsírosbőrből a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a „HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.
MUNKÁSCIPŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Ne csak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját az **ÚJ BARÁZDÁT** és legszebb képes hetilapját a **VASÁRNAP**-ot!

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

Munkás- és cselédbakkancsokat
sárga zafros tehénbőrből, egybensabott tiszta bőrtálpal, patkóval, a talp vasszegezessel, kipróbált, erős minőségben szállítok minden mennyiséget. Postai szétküldések naponta. Meg nem felelőt kicserélem. — Csak a legjobbat küldöm. — Ára:
58.500 kor.
KISS H. cipőnagykereskedő
Budapest, VII. ker., Miksa-utca 13. szám.
(Dohány-utca sarok.)

BRILLIÁNSOKAT,
gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vesz
Székely Emil Király- Tel.: József 105—35.
u. 51. (Teréz-templom m.)

Szakorosi rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap
VII., Rákóczi-út 82. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben)

Megbízható jó minőségű árút a legelődnyösebb árban
vásárolhatnak a magok a
«HANGYA»
vidéki mezőgazdasági üzleteiben.

KAPHATÓK: vémou, harlon, kanna-vémou, zephír, szövet, kész férfi- és női-ruha, kendő, karamya, cérna, pamut, szabó-kellékek, valamint mindennemű rövid-, kőzmű-, konfekció- és díszmárkák.

HARANGOKAT

tiszta harangcélból pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

MRAVKÓ JÓZSEF
puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Eladó elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlődő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Pálinkafőzőüstöket, mosóüstöket és tejgazdasági üstöket
stb. yörösréből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszfőzőket szakszerűen berendez:
Godra Sándor és Fia
rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvácsártér közelében. Telefon: József 50—12.

4480 CSAK 3680
korona helyett koronába kerül
a pénz előzetes beküldése mellett bérmentes küldéssel

BUDAY BARNÁ
gyönyörű két könyve, úgy mint a
TITKOK FÖLDJE
valamint

Karikás János csodálatosalandjai
ha a két könyvet nem külön-külön, hanem együtt rendel meg az «Új Barázda» könyvosztályánál:
BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 10. SZ.

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.